

1R BATX · ECO1 · UNITAT 11

Comerç internacional, globalització i Unió Europea

Comerç internacional, proteccionisme, globalització, Unió Europea, balança de pagaments i tipus de canvi

11

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

Explicar per què els països comercien i què és l'avantatge comparatiu.

Analitzar els efectes d'un aranzel i valorar els arguments del proteccionisme i del comerç just.

Descriure la globalització, les cadenes de valor i l'economia digital, amb els seus avantatges i costos.

Reconèixer com funciona la Unió Europea i quin paper hi tenen l'euro i el mercat únic.

Interpretar la balança de pagaments i el tipus de canvi, i situar el paper del FMI, del Banc Mundial i de l'OMC.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

És juny i l'Observatori econòmic de Valldelana ha d'explicar d'on ve el que es compra al barri. La Inés Varela els proposa començar per una cosa que tothom té a l'armari: una peça de roba amb la seva etiqueta de fabricació. Quin camí ha fet fins arribar a una botiga de Valldelana? Quants països hi han intervingut? Com es reparteix el preu entre costos, impostos i marges de cada etapa? Abans d'obrir els llibres, el grup mira les etiquetes que porta posades.

❓ **Mira l'etiqueta d'una peça de roba teva. On s'ha fabricat? Per què creus que no s'ha fet aquí?**

❓ **Si un país pot produir tot el que necessita, per què compra productes d'altres països?**

❓ **Has viatjat o has comprat alguna cosa en una altra moneda? Com saps quant costa en euros?**

MAPA DE LA UNITAT

Què veurem

- **11.1** Comerç internacional, proteccionisme i comerç just
- **11.2** Globalització, cadenes de valor i economia digital; Indústria 4.0
- **11.3** La Unió Europea
- **11.4** Balança de pagaments i tipus de canvi
- **11.5** Moviments de capitals i organitzacions internacionals

Instruments del proteccionisme

Aranzel

Un impost que es paga en importar.

Contingent

Un límit a la quantitat que pot entrar.

Subvenció

Una ajuda als productors del país.

Barrera no aranzelària

Requisits tècnics injustificadament restrictius.

CLAVE

Protegeix uns productors, però els preus pugen, hi ha menys varietat i els altres països poden **respondre**.

L'aranzel d'un país fictici

Qd = 120 − 3P i Qs = 2P − 10

Preu mundial de 20 €; el govern posa un aranzel de 5 € per unitat (supòsit didàctic).

1. **Sense aranzel.** Preu 20 €: es compren 60, se'n produeixen 30 i se n'importen 30.
2. **Amb aranzel.** Preu 25 €: es compren 45, se'n produeixen 40 i se n'importen 5; l'Estat recapta 25 €.
3. **Balanç.** 175 + 25 − 262,50 = −62,50 €.

✔ **Les importacions cauen un 83 % i hi ha una pèrdua neta de 62,50 €: a qui es protegeix li va bé, i el cost el paguen els consumidors.**

Espanya i el comerç exterior

Dades del 2025.

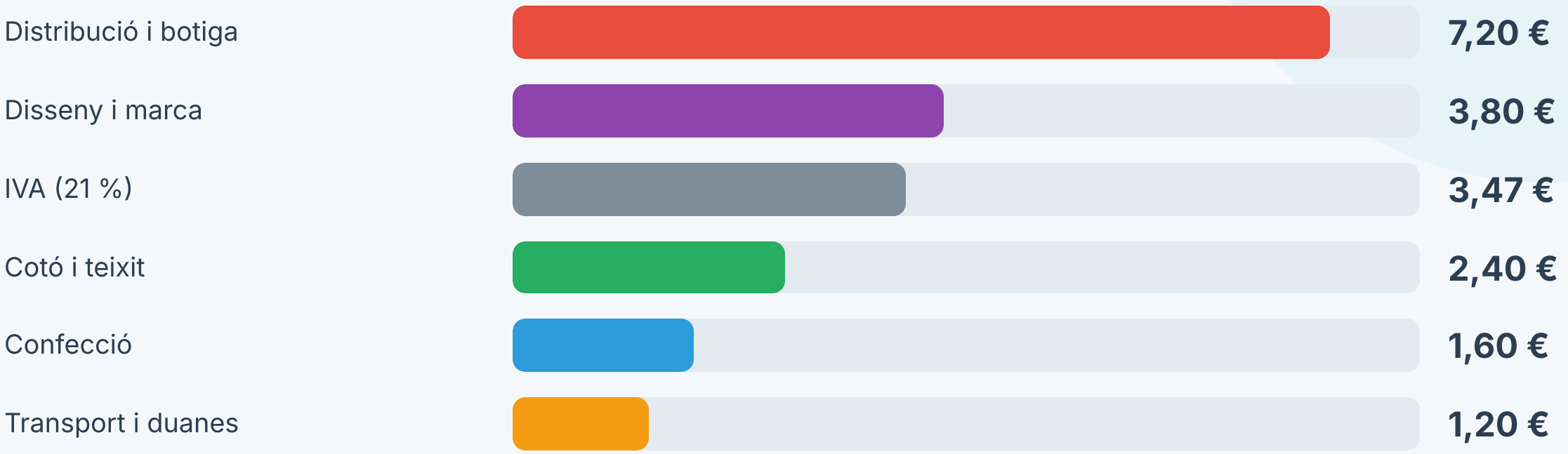
Font: Eurostat, nama_10_gdp i ext_lt_intratrd (consulta: 11/2026).

CLAVE

Espanya comercia sobretot amb Europa: més de la meitat del seu comerç de béns és amb la **UE**.

On va cada euro d'una samarreta

Euros de cada etapa, amb IVA inclòs al preu.

Imports didàctics; no són dades de proveïdors reals.

CLAVE

La confecció rep el **8 %** del preu i la distribució i la botiga, el **36 %**.

La globalització: guanys i costos

✅

Avantatges

- Preus més baixos
- Més varietat
- Accés a tecnologia i creixement de molts països

VS

⚠️

Costos

- Ocupació que desapareix en uns llocs
- Condicions laborals i ambientals que depenen de qui supervisa
- Dependència quan una cadena es trenca

CLAVE

La discussió no és «globalització sí o no», sinó **quines regles** la acompanyen i qui se n'endu els guanys.

El mercat únic de la UE

Mercaderies

Sense aranzels interns; aranzel exterior comú.

Serveis

Una empresa pot oferir serveis en un altre estat membre.

Capitals

L'euro l'han adoptat 21 estats.

Persones

Es pot estudiar o treballar en un altre estat membre.

CLAVE

La UE té 27 estats; l'**euro** funciona en bitllets i monedes des del 2002.

Un article de 100 dòlars

100 $ als Estats Units

El 2022 l'euro valia 1,0530 $ i el 2025, 1,1300 $.

1. **2022.** 100 / 1,0530 = 94,97 €.
2. **2025.** 100 / 1,1300 = 88,50 €.
3. **Exportar.** Un producte de 100 € costa 105,30 $ el 2022 i 113,00 $ el 2025.

✔️ **Amb un euro més fort, l'article importat costa 6,47 € menys, però exportar és més difícil.**

La balança de pagaments d'Espanya

SALDO	% DEL PIB
Compte corrent	+3,2 %
Béns	−3,0 %
Serveis (turisme inclòs)	+6,8 %

CLAVE

Un país pot comprar més béns dels que ven i, tot i així, tenir un saldo corrent **positiu** si ven molts serveis.

REPÀS

Idees clau

- **Comerç.** Exportacions i importacions, avantatge comparatiu, aranzels i proteccionisme, comerç just.
- **Globalització.** Cadenes globals de valor, deslocalització, economia digital i indústria 4.0.
- **UE.** Mercat únic i unió duanera, institucions i euro, polítiques comunes.
- **Divises.** Balança de pagaments, tipus de canvi, apreciació i depreciació.
- **Capitals.** Inversió directa i de cartera, fmi, banc mundial i omc.

PER ACABAR

Per pensar

1 A l'exemple de l'aranzel, el preu puja de 20 a 25 €. Qui hi guanya, qui hi perd i què passa amb l'Estat? Respon amb les xifres del cas.

2 A l'episodi, en Dani diu que els qui cusen la peça no es queden gaire cosa. Què en saps, i què en podries comprovar amb la cadena de valor de la samarreta?

3 L'euro s'aprecia respecte del dòlar. Explica qui hi guanya i qui hi perd: un exportador d'oli, una persona que importa components i una família que viatja fora de la UE.

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**